

TURINYS

Pratarmė.....	3
Sutrumpinimai.....	5
BENDROJI DALIS.....	9
CHRONOBIOLOGIJOS PAGRINDAI: BENDROJI DALIS (V. Lapinskas)	11
Cirkadiniai ritmai ir žmogaus organizmo veikla.....	12
Cirkadiniai ritmai: variacijos fiziologinėse ir patologinėse sąlygose.....	16
Normalūs genetiniai variantai: vyuriai ir pelėdos.....	16
Cirkadinių ritmų kaita keliaujant laiko juostomis.....	17
Alkoholio poveikis cirkadiniams ritmams.....	17
Cirkadiniai ritmai ir ligos.....	17
Vaistų poveikis cirkadiniams ritmams.....	18
Cirkadinių ritmų pokyčiai senstant.....	18
Melatoninas, jo sekrecija ir pastarosios pokyčių reikšmė.....	19
Supratimas apie chronofarmakologiją ir chronoterapiją.....	20
SPECIALIOJI DALIS.....	25
ARTERINIO KRAUJOSPŪDŽIO CHRONOBIOLOGIJA IR CHRONOTERAPIJĄ	
(V. Lapinskas, A. Laucevičius, M. Kovaitė).....	27
Arterinio kraujospūdžio (AKS) chronobiologija.....	27
Cirkadinių ritmų pokyčiai ligų metu.....	28
Skirtingo vaistų veiksmingumo įvairiu paros metu priežastys.....	29
Cirkadiniai ritmai ir vaistų skyrimo laikas (chronofarmakologija).....	30
AKF inhibitoriai ir angiotenzino receptorių blokatoriai.....	30
Kalcio kanalų blokatoriai (KKB).....	31
Diuretikai.....	32
Betaadrenoblokatoriai.....	33
Alfaadrenoblokatoriai.....	33
Centrinio poveikio antihipertenziniai vaistai.....	34
Tiesioginiai renino inhibitoriai.....	34
Gydymui atsparios AH terapija antihipertenzinių vaistų deriniais.....	34
Arterinės hipertenzijos kardiovaskulinių komplikacijų „chronoprevencija“.....	35

Antihipertenzinių vaistų trafaretinio skyrimo vakare pavojai.....	35
Reziümė.....	36

KORONARINĖS ŠIRDIES LIGOS CHRONOBIOLOGIJA

(V. Lapinskas, Ž. Petrulionienė).....	41
Stabili įtampos krūtinės angina.....	41
Savaitinių ir sezoninių ritmų įtaka krūtinės anginos paūmėjimui.....	42
Vazospazminė („variantinė“ Prinzmetalo) krūtinės angina.....	42
Nestabili krūtinės angina.....	42
Nestabilios krūtinės anginos savaitiniai ir sezoniniai ritmai.....	44
Staigi širdinė (kardialinė) mirtis.....	44
Cirkadinis ritmas.....	45
Savaitiniai ir sezoniniai ritmai.....	45
Ūminis miokardo infarktas.....	46
Cirkadinis ritmas.....	46
Savaitiniai ritmai.....	47
Sezoniniai ritmai.....	47
Meteorologinių ir kitų išorinių veiksnių įtaka ūminio miokardo infarkto manifestavimui.....	49
Kai kurie krūtinės anginos chronoterapijos ypatumai.....	49
Organiniai nitratai.....	50
Betaadrenoblokatoriai.....	50
Kalcio kanalų blokatoriai.....	51
Kiti (antrojo pasirinkimo) krūtinės anginai gydyti vartojami vaistai.....	51
Vaistų koronarinei ligai gydyti derinimas.....	52
Acetilsalicilo rūgštis.....	52
ŠIRDIES NEPAKANKAMUMO (ŠN) CHRONOBIOLOGIJA (A. Rudys).....	57
Įvadas.....	57
Sezoniniai svyravimai.....	57
Savaitiniai svyravimai.....	60
Cirkadiniai svyravimai.....	62
Išvadas.....	64
ŠIRDIES RITMO SUTRIKIMŲ CHRONOBIOLOGIJA IR CHRONOTERAPIJOS	
PERSPEKTYVOS (G. Marinskis).....	71
Širdies susitraukimų dažnio cirkadiniai ritmai.....	71
Elektrokardiografinių ir elektrofiziologinių parametrų cirkadiniai ritmai.....	71

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ SISTEMOS CHRONOBIOLOGIJOS IR CHRONOTERAPIJOS PAGRINDAI

Bradikartrijų chronobiologija.....	72
Supraventrikulinių ir prieširdinių tachikartrijų chronobiologija.....	73
Prieširdžių virpėjimo chronobiologija.....	73
Skilvelinių ekstrasistolijų chronobiologija.....	73
Skilvelinių tachikartrijų ir staigos mirties chronobiologija.....	74
Širdies ritmo sutrikimų cirkadinių ritmų mechanizmai ir korekcijos galimybės.....	75
Reziumė.....	75
ŪMINIŲ AORTINIŲ SINDROMŲ CHRONOBIOLOGIJA (S. Aidietienė, V. Lapinskas).	79
Cirkadinis (24 val.) ritmas.....	80
Savaitinis ritmas.....	80
Sezoninis (metinis) ritmas.....	80
Aortos atsiskuoksniavimo gydymo taktika.....	81
IŠĖMINIO IR HEMORAGINIO INSULTO CHRONOBIOLOGIJOS YPATUMAI	
(V. Lapinskas, D. Jatužis).	85
Cirkadinių (paros) ritmų įtaka.....	85
Hemoraginio insulto ir subarachnoidinės kraujosruvos manifestacijos ypatumai.....	86
Miego sutrikimų, pamaininio darbo ir kelionių per laiko juostas reikšmė.....	86
Savaitinių ritmų įtaka.....	88
Metų laiko (sezoninių ritmų) reikšmė.....	88
Kiti veiksniai: temperatūra, oro slėgis, drėgmė, vėjo greitis.....	89
Cirkadinių ritmų sutrikimai po insulto.....	90
VENINIŲ TROMBOEMBOLIJŲ CHRONOBIOLOGIJA IR CHRONOTERAPIJA	
(B. Petrauskienė).	93
Veninės tromboembolijos etiopatogenezė.....	93
Veninių tromboembolijų dažnio ir mirštamumo chronobiologija.....	94
Veninių tromboembolijų sezoninių svyravimų patofiziologija.....	95
Antikoagulantų ir antiagregantų poveikis įvairiu paros metu.....	97